

1. fejezet

Öt perc múlva délután három. Még pontosan hatvanegy óra volt hátra. Az ügyvéd megállt az üres parkolóban. A földet kétcentis friss hó fedte, úgyhogy egy percig kotorászott az ülés előtt, majd felvette a hócipőjét. Aztán kiszállt, felhajtotta a kabátja gallérját, és elindult a látogatóknak fenntartott bejárat felé. Kegyetlenül éles szél süvített észak felől, sűrű, kövér hópelyheket sodorva magával. Száz kilométerrel odébb tombolt a vihar, a rádióban másról sem beszéltek.

Az ügyvéd belépett az ajtón, és toporogva lerázta a lábáról a havat. Nem állt sor, mivel nem a megszokott látogatási nap volt. Nem volt senki a fémdetektoros kapu és a röntgengép futószalagja mellett, csak három börtönőr ácsorgott tétlenül. Az ügyvéd odabiccentett nekik. Nem ismerte őket, de úgy gondolta, egy oldalon állnak. A börtön kétpólusú világ. Az ember vagy be van zárva, vagy nincs. A börtönőrök nem voltak bezárva, és az ügyvéd sem.

Egyelőre legalábbis.

Elvett egy szürke, műanyag tálcát a bizonytalanul imbolygó kupac tetejéről, és beletette a télikabátját. Aztán levette a zakóját, azt is összehajtotta, és a kabátra fektette. A börtönben nagyon meleg volt. Még mindig olcsóbb egy kicsivel többet fűtésre költeni, mint külön téli és nyári ruházattal ellátni a rabokat. Az ügyvéd hallotta az odabentről kiszűrődő zajokat – fémcsörgés, koppanások a betonon, néha egy-egy őrült kiáltás, sikoltozás és más összefüggéstelen hangok olvadtak össze fojtott mormolássá, amelyet a derékszőgben kanyarodó folyosók és a bezárt ajtók letompítottak.

A nadrágzsebét is kiürítette, kivette belőle a kulcsait, a tárcáját, a mobilját, néhány pénzermét, és a testétől még meleg holmikat a zakója tetejére helyezte. Felemelte a szürke tálcát, de nem a röntgengép

futószalagjához vitte, hanem beadta egy kis ablakon. Várt, míg egy egyenruhás nő átvette, és adott helyette egy számozott bilétát.

Az ügyvéd megállt a fémdetektoros kapu előtt. Végigtapogatta a zsebeit, és várakozóan nézett, mintha arra várna, hogy szólítsák. Megszokott viselkedés, amely a repülőtéren ragadt rá. Az örök hagyták, hogy egy percig csak álldogáljon – alacsony, ideges emberke ingujjban, üres keze a teste mellett lóg. Nem volt nála se akatátáska, se jegyzetfüzet, még toll sem. Nem azért jött, hogy tanácsokat adjon egy ügyfélnek, hanem azért, hogy ő kapjon tanácsokat. Nem kellett beszélnie, csak hallgatni, és az is biztos, hogy nem fogja leírni, amit itt hall.

Az örök intettek, hogy mehet. A zöld lámpácska kigyulladt. Hangjelzést nem adott a gép, de azért az első őr a kézidetektorral is ellenőrizte a látogatót, a második pedig még végig is tapogatta. A harmadik olyan ajtókon át kísérte be az épület belsejébe, amelyeket úgy terveztek, hogy csak akkor lehessen őket kinyitni, ha az előtte lévő és az utána következő már zárva van. Majd továbbhaladtak az éles szögben kanyarodó folyosókon, amelyeknek az volt a céljuk, hogy lelassítsák az esetleges szökevények menekülését. Menet közben vastag, zöldes üvegű ablakok mögül figyelmes tekintetek kísérték őket.

Az előcsarnok szigorúan funkcionális volt: linóleumpadló, mentazöldre festett falak, a mennyezeten neon fénycsövek. Az előcsarnok még kapcsolódott a külvilághoz: a hideg levegő rohamokban süvített be, ahányszor kinyitották a bejárati ajtót, a padlón tócsákba olvadt a hó, és az útszóró só fehér foltokat hagyott. Maga a börtön már más volt, nem állt semmiféle összeköttetésben a külvilággal. Nem látszott az égbolt, nem lehetett tudni, milyen az idő odakint. Semmiféle dekoráció nem volt. A rideg betonon zsíros koszfoltok éktelenkedtek azokon a helyeken, ahol gyakran súrolták a falakat vállak és ruhaujjak, de még világos és tiszta volt ott, ahol senki sem ért hozzá. A szürke padló egy autóbolond garázsában is lehetett volna. Az ügyvéd hócipője hangosan csikorgott rajta.

Négy helyiséget alakítottak ki beszélőnek. Az ablaktalan betonkockákat pontosan félbevágta egy faltól falig érő pult, mely fölött biztonsági üveg választotta el a bentlakókat a látogatóktól. A mennyezeten dróthálóval védett csupasz égők világítottak. Maga a pult is beton-

ból készült, még az építésénél használ zsazsukat fagerendái is látszottak benne. A vastag biztonsági üveg enyhén zöldes, három, egymást átfedő rétegből állt, de hagytak köztük két kis rést, hogy hallják egymást a beszélgetők. A középső tábla aljánál egy kis nyíláson keresztül lehetett a dokumentumokat becsúsztatni, mint egy bank pénztáránál. A helyiség mindkét oldalán egy-egy szék állt, és mindkét oldalról ajtó nyílt. Tökéletes szimmetria. Az ügyvéd lépett be az egyik ajtón, a fogoly a másikon, később pedig ugyanarra távoztak, amerről jöttek.

Az őr kinyitotta a folyosóról nyíló ajtót, és bement a helyiségbe, de épp csak egyméternyire, hogy körülnézzen, minden rendben van-e. Aztán félreállt, és beengedte az ügyvédet is. Az ügyvéd belépett, majd megvárta, amíg az őr kimegy, és becsukja maga után az ajtót. Amikor egyedül maradt, leült, és megnézte az óráját. Nyolc percet késett. Csak lassan tudott haladni az időjárás miatt. Általában nagy hibának tekintette, ha elkésett egy megbeszélésről. Nem profihoz illő, és tiszteletlenség a másik féllal szemben. Egy börtönlátogatásnál azonban más a helyzet. A börtönlakóknak semmit sem jelent az idő. Nyolc perccel később az üvegfal túoldalán nyílt a másik ajtó. Egy börtönőr lépett be, körülnézett, aztán kiment, és egy fogoly csoszogott be. Az ügyvéd ügyfele. Fehér bőrű volt, és hihetetlenül kövér, rengett a haj rajta, a feje pedig tökéletesen kopasz volt. A csuklóján és a bokáján lévő láncok a méretéhez képest finomnak és törékenynek hatottak, mintha ékszereket viselt volna. A tekintete tompa volt, az arca üres és engedelmesebb, az ajka egy kicsit mozgott, mint amikor egy ügyügy ember próbál megjegyezni valamilyen bonyolult információt.

Az üvegfal mögötti ajtó becsukódott.

A fogoly leült.

Az ügyvéd egy kicsivel közelebb tolta a székét a pulthoz.

A fogoly ugyanígy tett.

Tökéletes szimmetria.

Az ügyvéd megszólalt:

– Sajnálom, hogy elkéstem.

A fogoly nem válaszolt.

Az ügyvéd megkérdezte:

– Hogy van?

A fogoly nem válaszolt. Az ügyvéd is hallgatott. A helyiségben nagyon meleg volt. Egy perc múlva aztán a fogoly egyszer csak be-

szélni kezdett, egy különféle utasításokat tartalmazó hosszú listát mondott fel, mondatokat és bekezdéseket sorolt egymás után, folyamatosan. Az ügyvéd időnként közbeszólt:

– Kicsit lassabban! – mire a fogoly elhallgatott, tartott egy kis szünetet, aztán folytatta annak a mondatnak az elejétől, ahol az imént abbahagyta, de semmit sem változtatott a tempóján és éneklő hanghordozásán, mintha nem is tudna másképp beszélni.

Az ügyvéd mindig is úgy tartotta magáról, hogy mint a szakma-beliek általában, meglehetősen jó memóriával rendelkezik. Főleg apró részletek maradtak meg a fejében. Nagyon figyelt, mert a koncentráció legalább elterelte a figyelmét arról, hogy tulajdonképpen miről is szólnak az instrukciók. De az agyának egy kis hátsó zugában mindeközben számolta, hogy mire a fogoly végre hátradől és elhallgat, pontosan hány olyan utasítás hangzik el, amelyek mindegyikének a végrehajtása bűncselekménynek számít. Tizennégy volt.

Az ügyvéd hallgatott.

– Megjegyezte? – kérdezte a fogoly.

Az ügyvéd bólintott, a fogoly pedig hallgatásba merült. Egy ökör tompasága áradt belőle. Vagy inkább egy végtelenül türelmes szármáré. Az idő semmit sem jelent a börtönlakóknak, ennek a rabnak pedig aztán végképp nem. Az ügyvéd hátratolta a székét, és felállt. Az ajtó nem volt zárva, kilépett a folyosóra.

Öt perc múlva délután négy.

Még hatvan óra.

Az ügyvédet ugyanaz a börtönőr várta a folyosón. Két perccel később már kint is volt a parkolóban. Rajta volt minden ruhája, a holmija újból a zsebében, érezte, ahogy a súlyuk megnyugtatóan húzza le a zsebeit. Időközben még erősebben kezdett havazni, a levegő még jobban lehűlt, a szél pedig még élesebben fújt. Gyorsan sötétedett. Az ügyvéd egy pillanatig csak ült, várta, hogy az ülésfűtés rákapcsoljon. A motor járt, az ablaktörlők jobbra-balra csapódva söpörték le a szélvédőre lerakódott havat. Aztán lassan elindult, a gumik megcsikordultak a friss havon, ahogy széles ívben megfordult, a reflektorok fénypásmája éles ívben hasított a fehéren kavargó hópihék közé. A kijárat felé tartott, a dróthálós kapuhoz. Egy kicsit várnia kellett, amíg a csomagtartóját megnézték, aztán elindult a hosszú, nyílegyenes úton, amely a városon átvágva az autópályához vitt.

Tizennégy bűncselekményre felbujtó utasítás. Tizennégy bűncselekmény történik, ha továbbítja az utasításokat – ahogy minden biztonnal meg is fogja tenni. Még pontosabban tizenöt bűncselekmény, mivel azért is felelnie kellene, hogy szövetkezett velük. Vagy vehetjük huszonnyolcra is, ha az ügyész úgy gondolja, hogy mind a tizennégyet külön-külön, bűnszövetkezetben elkövetett esetként kezeli, amit könnyen megtehet, csak hogy még szórakoztatóbb legyen az ügy, vagy hogy még nagyobb dicsőséget arasson vele. Huszonnyolc módja annak, hogy szegyenben és gyalázatban érjen véget a pályafutása, kizárják az ügyvédi kamarából, bíróság elé állítsák, elítélik, és börtönbe kerüljön. Szinte biztos, hogy életfogytiglanit kapna, figyelembe véve a tizennégy bűncselekmény természetét, és ezt is csak sikeres vádalku esetén tudná elérni. Hogy mi történne, ha nem járna sikerrel, abba inkább bele sem gondolt.

Az ügyvéd egy többszintes csomópontnál felhajtott az autópályára. Sűrűn kavarohtak körülötte a hópelyhek a kora délutáni hóesésben. Gyér volt a forgalom, alig néhány autó és teherautó haladt vele egy irányba, és csak hébe-hóba jött szembe egy-egy jármű az elválasztósáv túloldalán. Fél kézzel fogta a kormányt, a másikkal pedig előkotorta a zsebéből a mobilját. Méregette a tenyerében, és gondolkozott. Három választása van. Egy, nem csinál semmit sem. Kettő, az utasításnak megfelelően felhívja a megadott számot. Három, felhívja azt, amelyiket hívnia kellene, vagyis a 911-es segélyhívó vonalat, ahonnan aztán továbbirányítanak a helyi rendőrséghez, az autópálya-rendőrséghez, a megyei seriffhez vagy az ügyvédi kamarához, ahol segítenének védőügyvédet szerezni.

A második lehetőséget választotta, ahogyan már korábban is tudta, hogy ezt fogja tenni. Az első választás nem vezetett volna sehová, legfeljebb kicsit később járt volna következményekkel, akkor, amikor ezek rátalálnak. Ha a harmadikat választja, lassan, hosszú órák vagy napok kínszenvedése után meghal. Kicsi, ideges emberke volt, nem éppen hősi alkat.

Így hát hívta a számot, amelyet az utasítás szerint hívnia kellett.

Kétszer is ellenőrizte, hogy helyes-e a szám, aztán megnyomta a zöld gombot. A füléhez emelte a telefont. Vezetés közben telefonálni

– ez a huszonkilencedik bűncselekmény, legalábbis sok államban annak számít.

Viszont Dél-Dakotában nem.

Egyelőre.

Ez is egy kis könnyebbség.

Eddig összesen négyszer hallotta a telefonban megszólaló hangot. Durva volt és nyers, állatias brutalitás csengett benne. Egy olyan világból szólt, amely az ügyvéd számára teljesen idegen volt.

– Na, mondja csak, öregem – szólalt meg a hang. Érződött, hogy a férfi mosolyog, lubickol az érzésben, hogy abszolút hatalma és ellenőrzése van felette, és kegyetlenül élvezzi az ügyvéd ebből fakadó feszengését, félelmét és undorát.

Az ügyvéd nyelt egy nagyot, aztán belevágott. Elismételte az utasításokat, a mondatokat és a bekezdéseket, nagyjából ugyanúgy, ahogy neki elmondták. Tizenkét kilométerre és hétpercnnyire volt az autópályán egy áteresztőtől, amikor beszélni kezdett. Egyáltalán nem úgy festett, mint egy igazi híd. Az útpálya simán folytatódott, nem is lehetett észrevenni, hogy mikor halad át az áteresz fölött az ember, mert az út alatt csak egy széles, sekély kis mélyedés húzódott. Az év nagy részében száraz volt, de öt hónap múlva, a tavaszi hóolvadás idején hömpölyögni fog itt a víz. Az autópályát tervező mérnökök negyven hatalmas átmérőjű vízvezető betoncsövet helyeztek el az úttest alatt, hogy az ár ne mossa el minden évben az út alapját. A rendszer tavasszal jól is működött, csak egy hátránya volt, amely kizárólag télen mutatkozott meg: ez a szakasz hamarabb lefagyott, mint az útpálya többi része. A mérnökök úgy oldották meg a problémát, hogy mindkét irányban elhelyeztek egy figyelmeztető táblát *Csúszós útszakasz!* felirattal.

Az ügyvéd vezetés közben tovább telefonált. Hét perce folytatta a monológját, amikor elért a tizennégy közül a legbrutálisabb és legfelháborítóbb utasításhoz. Ezt is elismételte a telefonba, nagyjából ugyanúgy, mint ahogy ő hallotta a börtönben, semleges, érzelemmentes hangon. A durva hang a vonal másik végén felnevetett. Az ügyvédnek végigfutott a hátán a hideg. A lelke legmélyéről feltolulól erkölcsi undor fizikai tünetben jelentkezett, a vállá megrándult tőle, és közelebb szorította a füléhez a telefont.

De ettől a mozdulattól a kormánykereket tartó keze is meg-rándult.

Az első kerekek kissé megcsúsztak az áteresz fölötti jeges úttes-ten, amit ugyan megpróbált ügyetlenül korigálni, de a hátsó kere-kek az ellenkező irányba tartottak. Ez még kétszer-háromszor is megismétlődött. A kocsí három sávon is átvágott. Az ügyvéd meglát-ta a kavargó hópelyheken át, hogy egy busz közeledik szemből. Fe-hér volt, hatalmas, és egyenesen feléje tartott. Agyának a leghátsó, ösztönös zuga azt súgta, hogy elkerülhetetlen az ütközés. Racionáli-san végiggondolva viszont látta, hogy még van elég hely és idő elke-rülni az ütközést, ráadásul ott van még a füves elválasztósáv és a két erős fémkorlát is, amely elválasztja a szembejövő forgalomtól. Az aj-kába harapott, lazított a kormánykereket tartó keze görcsös szorítá-sán, és egyenesbe hozta a kocsí orrát. A busz hat méterrel odébb, vele párhuzamosan elhúzott mellette.

Az ügyvéd megkönnyebbülten fújta egy nagyot.

A hang a telefonban megkérdezte:

– Mi volt az?

– Csak megcsúsztam az úton – felelte az ügyvéd.

– Fejezze be a jelentést, seggfej.

Az ügyvéd nyelt egy nagyot, és folytatta a beszámolót annak a mondatnak az elejétől, ahol az imént abba hagyta.

A szembejövő fehér busz sofőrje tizenkét éve vezetett, a szakmá-jában már veteránnak számított. Foglalkozása szűk kis világában nagyjából annyira volt jó, amennyire csak lehetett. Rendelkezett a megfelelő jogosítvánnyal, jól képzett volt és kellőképpen gyakorlott. Már nem volt fiatal, de még nem is volt öreg. Szellemileg és fizikailag is érett volt, képességeinek teljes birtokában minden szempontból csúcsmódban volt. Nem volt késésben, nem sietett különösebben. Nem volt ittas, nem volt belöve.

Viszont nagyon fáradt volt.

Már vagy két órája bámulta szünet nélkül a szélben szinte víz-szintesen sodródó, kavargó hópelyheket. Észrevette száz méterrel előbbre az ide-oda csúszkáló szembejövő autót, és látta, hogy egye-nesen feléje tart. A fáradtsága miatt azonban egy hajszálnyit késett a

reakciója. A teste olyan zsibbadt volt, hogy amikor végül cselekedett, eltűlözte a mozdulatot. Úgy rántotta el a kormányt, mintha ráütöttek volna a kezére. A mozdulat túl erősnek bizonyult, és el is késett vele, de egyébként is szükségtelen volt. A csúszkáló autó orra közben egyenesbe került, és már el is hagyta a buszt, még mielőtt annak első kerekei reagáltak volna a kormány utasítására. A baj csak az volt, hogy épp abban a pillanatban értek a jeges útszakaszra, amikor a kormány szerkezet elfordította a kerekeket. A gumik nem tapadtak rendesen, és megcsúsztak. A busz súlya hátul összpontosult – a hatalmas öntöttvas motor, a víztartály, a vécé. Olyan volt, mintha a fara ingaként működne, és meg akarta volna előzni a busz elülső részét. A sofőr mindent jól csinált, próbálta lefékezni a csúszást. A kormányt azonban túl könnyen lehetett tekerni, és az elülső kerekek nem tapadtak meg az aszfalton. A jármű nem engedelmeskedett a kormánynak. A busz fara megint egyenesbe került, de aztán átlendült a túlsó oldalra.

A sofőr úgy száz méteren át, tizenkét hosszú másodpercig küzdött keményen. Neki tizenkét hosszú órának tűnt. Balra tekerte a hatalmas műanyag kormánykereket, aztán jobbra, próbálta megfékezni a csúszást, de hiába. Az ingaszerű súllyal a végén a busz ide-oda csapódott. A lágy rugók hangosan nyikorogtak. A busz egész teste megdőlt, és ide-oda rándult. A hátulja negyvenöt fokos szögben balra lendült, aztán negyvenöt fokos szögben jobbra. *Csúszós útszakasz!* A busz áthaladt az utolsó vízátvezető cső fölött is, és az első kerekek újból megtapadtak az aszfalton, de mivel még ferdén álltak, az útpadka felé, az egész busz abba az irányba fordult, mintha végre olyan érvényes parancsot kapott volna, amelynek készségesen tud engedelmeskedni. A sofőr keményen fékezett. A friss hó feltorlódott a kerekek előtt. A busz lelassult, de nem eléggé.

Az első kerekek átzökkentek az út szélén lévő betonütközőkön, majd az útpadkán, végül egy sekély útszéli árokban kötöttek ki, amely tele volt hóval és fagyott sárral. Az alváz nagyot zökkent, és három hosszú méteren keresztül csúszott az úton, míg el nem fogyott a lendület. A busz ferdén félig az árokba dőlve megállt, elülső harmada az árokban, a hátsó két harmada még az útpadkán. A leg-hátulja kilógott az úttestre. Az első kerekek egy darabig még pörögtek, aztán a motor is leállt és elhallgatott – nem hallatszott más, csak

ahogy a felforrósodott alkatrészek sisteregnek a hóban, és a légfék finoman kiereszti a levegőt. Az utasok rémülten sikoltoztak és kiáltottak, aztán minden elcsendesedett.

A buszon utazó társaság nagyjából egységes volt, csak egyvalaki lógott ki közülük. Húsz ösz hajú nyugdíjas és egy náluk jóval fiatalabb férfi utazott a negyven ülőhelyes buszon. A nyugdíjas utasok közül tizenketten idős özvegyasszonyok voltak, a többi nyolc pedig négy házaspárból tevődött össze. Egy templomi gyülekezet tagjai voltak, Seattle-ből indultak egy kirándulásra. Látták már *A farm, ahol élünk* helyszínét, majd nekivágtak a hosszú, nyugatra vezető útnak a Rushmore-hegy felé. Egy kis kitérőt is ígértek nekik, melynek során felkeresik az Egyesült Államok földrajzi középpontját. Útközben megálltak több nemzeti parknál és prérinél is. Kellemes útvonal, de nem a legjobb évszakot választották hozzá. A dél-dakotai időjárás télen nem kimondottan vendégszerető. Ezért is árulták ötvenszázalékos kedvezménnyel az amúgy is olcsó jegyeket.

A társaságból kilógó utas legalább harminc évvel volt fiatalabb a csoport legfiatalabbjánál is. Egyedül ült, három üléssel az utolsó nyugdíjas mögött. Amolyan potyautasnak tekintették. Aznap szállt fel a buszra egy pihenő alkalmával, egy Cavour nevű városkától keletre, *A farm, ahol élünk* után, a Dakotaland Múzeum előtt. Nem adtak a dologra semmiféle magyarázatot, csak úgy felszállt a buszra. Valaki látta, hogy korábban beszélgetett a sofőrrel. Egy másik azt mondta, hogy pénzt is adott neki. Senki sem tudta, mit gondoljon. Ha fizetett az útért, akkor inkább amolyan harmadosztályú utasnak számít, és nem potyázik. Olyasféle, mint egy stoppos, de azért mégsem egészen az.

Mindenesetre meglehetősen szimpatikus fiatalembernek találták. Csendes volt és udvarias. Harminc centivel volt magasabb, mint bárki más az utasok közül, és szemlátomást nagyon erős. Nem olyan jóképű, mint egy filmsztár, de nem is csúnya. Olyan benyomást keltett, mint egy nemrégiben visszavonult sportoló, talán futballjátékos. Nem volt épp a legjobban öltözve. Gyűrött, be nem tűrt inget viselt és steppelt vászonkabátot. Csomagja nem volt, amit kissé furcsának találtak a többiek. De mindent egybevéve megnyugtató érzés volt,

hogy egy ilyen valaki utazik velük a buszon, főleg miután kiderült, hogy nagyon civilizáltan viselkedik, és semmilyen szempontból nem jelent fenyegetést. Ha egy ilyen nagydarab ember fenyegetően viselkedik, az kellemetlen lehet. Ha viszont egy ilyen méretekkkel rendelkező embernek jó a modora, az elbűvölő. Az egyik merészebb özevegyasszony már fontolgatta, hogy szóba elegyedik vele, de az idegen nem nagyon bátorította az efféle próbálkozásokat. Az út nagy részét átaludta, és ha beszélgetni próbáltak vele, a legteljesebb mértékben udvarias, de kurta és kitérő válaszokat adott, minden határozott tartalom nélkül.

Mindenesetre a nevét legalább tudták. Az egyik férfi bemutatkozott neki visszafelé menet a vécéről. A magas idegen felnézett rá, egy pillanatig hallgatott, mintha azt mérlegelné, milyen előnyökkel és hátrányokkal jár, ha válaszol. Aztán megszorította a feléje nyújtott kezét, és azt mondta:

– Jack Reacher.